

ȘCOALA NOASTRĂ

Se tipărește sub îngrijirea d-lui

SAVA BĂRBĂTESCU

INSTITUTOR

FOAIE PENTRU ÎNVĂȚĂTORII

MEHEDINȚENI

REDAȚIA

Școala No. 1 băieți T.-Severin

REAPARIȚIA „ȘCOLII NOASTRE“.

Odată cu suspendarea apariției minunatei foi de cultură „Datina Mehedinților“, din pricina greutăților bănești de apariție, și-a întrerupt activitatea și „Școala Noastră“. Această foaie, prin obiectivitatea cu care discuta problemele învățătoresci dela ordinea zilei, izbutise să atragă împrejurul ei un număr ales de colaboratori și interesă cu apariția ei aproape pe toți învățătorii mehedințeni.

Simțindu-i-se golul lăsat, un grup de învățători, încercați în luptele învățătoresci, s'au constituit într'un Comitet ce a hotărât reparația acestei foi Odată pe lună.

Programul de activitate este cel marcat de primul an de activitate, ea constituind o tribună liberă a opiniunilor învățătoresci sincere și reale și fără a marca sau susține vreun anumit curent ori partid politic.

Va continua a arăta deci nevoile corpului învățătoresc celor ce trebuie să le audă și să le soluționeze, va căuta să cultive solidaritatea între membrii corpului învățătoresc mehedințean, va discuta obiectiv instituțiunile menite a ne sprijini organizarea solidarității și va discuta și problemele zilnice din viața școlară a noastră, înregistrând păreri întemeiate ale diferitelor curente în metodă și pedagogie.

Chemăm la muncă toate condeile viguroase ale colegilor noștri!

Îndemnăm și condeile pricepute, dar timide, a păși la lucru și a ne trimite părerile lor asupra problemelor învățătoresci, păreri ce vor găsi și ele ospitalitate convenită.

Cu convingerea că facem un real serviciu cauzei învățătoresci și că vom fi sprijiniți și moral și material de toți colegii, pornim din nou pe acest drum de sacrificiu și de muncă.

Sava Bărbătescu.

Apel învățătorilor mehedințeni

Dascălii Mehedințului, îngrijorați de soarta copiilor lor, au agitat încă dinaintea războiului ideia înființării unui cămin al învățătorilor.

După război, în toate congresele învățătoresci și la adunările generale ale Asociației membrilor corpului didactic primar, n'a lipsit din ordinea de zi și problema înființării căminului dorit.

În 1927 de către prefectul de atunci s'a trecut în bugetul județului suma de 800.000 lei pentru cumpărarea unui imobil destinat Casei învățătorilor. Negreșit că această sumă nu era suficientă pentru realizarea unui vis mare; totuși a fost un început de laudă, căci cu această sumă ce s'a dat efectiv în 1929 președintelui Asociației învățătorilor din Mehedinți, la intervenția întregului comitet al Asociației, s'a putut cumpăra imobilul în care a funcționat fostul gimnaziu din Severin.

Este o casă sănătoasă cu două etaje și cine a fost elev al școlii normale din T.-Severin o cunoaște destul de bine, fiindcă a servit și ca internat al școlii normale de băieți. Acest imobil, renovat după un plan alcătuit de către un inimos inginer oltean și care s'a oferit pentru aceasta în mod gratuit, va fi mândria corpului didactic mehedințean.

Se cere însă un lucru din partea întregului corp didactic mehedințean: unire la fapte bune, prin înlăturarea putregaiurilor ce vin să se pună la baza intereselor noastre personale de

o zi, pentruca ideea sfântă să nu fie subminată.

Faceți, dragi apostoli ai neamului, ca să vă meritați numele: cuminte și la locu-vă, dovediți-o că autoritatea recunoscută în stat pentru a vă controla și a vă îndruma, nu se poate menține decât punându-se în slujba voastră și a neamului, nu a intereselor câtorva oameni, ce vor să facă politică cu voi.

Urmați pe președintele Asociației voastre; el, deși astăzi profesor de pedagogie, n'a pierdut și nu va pierde o clipă din vedere că s'a ridicat din rândurile voastre și că are o datorie mare de împlinit: Să vă ridice prestigiul acolo unde trebuie să fie însă prin unire desăvârșită.

Dacă la 12 Aprilie nu puteți răspunde la chemarea ce vi s'a făcut pentru a lua parte la adunarea generală a Asociației, apoi faceți ca neapărat la 26 Aprilie să nu lipsiți unul dela această adunare.

De atâta amar de vreme n'am mai avut prilejul să ne vedem la oaltă în conferințe generale sau în alte împrejurări, fiindcă atâtea greutăți ni s'au pus dea doua. Nici la congresul federației dela 23 Martie a. c. n'a fost posibil să veniți cu toții, din pricina poate că nu ați știut.

Ei bine, nu se poate ca pentru adunarea generală a Asociației învățătorilor din Mehedinți să nu fi fost vestiți la timp; ne facem o datorie pe această cale chemându-vă și îndem-

nându-vă să nu lipsiți dela această adunare, care să fie prilejul înfrățirii noastre definitivă în jurul ideii înfăptuită. In adunarea generală dela 26 Aprilie să faceți ca prin cuvântul vostru răspicat să vină în casa Asociației suma de 423.000 lei, ce s'a reținut prin statele de salariu pe Iulie și August 1928, de către Revizorul școlar și care sumă, după câte am auzit, e vorba să aibă soarta ca să fie întrebuințată altfel decât cum s'a hotărât prin adunările generale anterioare. In afară de asta, tot cu acel prilej să vă înscrieți cu diferența până la 1000 lei,

necesară, ca să împlinim suma trebuitoare pentruca în chiar această vară să se renoveze imobilul cumpărat, înzestrându-l în așa fel ca la toamnă să poată fi pus la îndemâna nevoilor noastre

Nu plecați urechea la niciun cuvânt venit să vă turbure conștiința curată și care știm că este alături de Asociația învățătorilor, singură în stare să vă apere interesele și prestigiul de învățători ai neamului.

Școala Noastră.

Banca învățătorilor mehedințeni.

Mai în toate județele oltene, s'au înființat bănci învățătoresci, unele mai demult, iar altele în ultimul timp. Așa, în județele Gorj și Vâlcea mai demult, iar în județele Dolj și Olt, în ultimul timp. Forma de constituire folosită de aceste bănci a fost tot forma băncilor populare, bazate aceste bănci pe principiul de cooperatie a tutulor învățătorilor din fiecare județ la subscrierea capitalului trebuincios și la folosirea numai la nevoile lor a creditului acestor bănci.

Învățătorimea mehedințeană a simțit demult nevoia unei bănci învățătoresci în capitala județului și a discutat mereu, în publicațiile ei și în adunările învățătoresci, necesitatea unei asemenea bănci și forma de funcționare.

Din pricină că fosta Centrală a Băncilor populare nu îngăduia învățătorilor conducători de bănci populare în satele și orașele județului să se înscrie și într'o bancă populară a lor, fără a perde calitatea de membru în banca populară respectivă, ideea a rămas până acum neînfăptuită.

Unii colegi își exprimase dorința în ultimul timp să se înființeze o bancă învățătorescă chiar cu forma de bancă Comercială și Revista Asociației lansase chiar un apel în acest sens.

Folosindu-ne de posibilitatea ce ne-a dat noua legiuire cooperatistă și de precedentul creat de celelalte bănci învățătoresci din

Olenia, suntem de părere că a sosit momentul prielnic înființării acestei bănci a învățătorilor mehedințeni.

Folosindu-ne de prilejul convocării în adunarea asociației la 26 Aprilie a învățătorilor mehedințeni, îi rugăm ca la orele 2 p. m., să se întrunească într'o sală la școala No. 2 băieți cei hotărâți a subscrie la înființarea acestei bănci. Fiecare învățător sau învățătoare poate subscrie dela o acțiune până la 100 acțiuni, potrivit legii Cooperatiei.

Valoarea nominală a unei acțiuni va fi de 1000 lei, iar primul vărsământ ce se va depune odată cu subscrierea actului constitutiv, de 20%, asupra acțiunilor subscrise. Atunci se vor semna statutele și actul constitutiv. Se va alege deasemeni și primul consiliu de administrație.

Îndemnăm călduros și pe colegii mai bătrâni a sprijini cu micile lor economii ajutorarea colegilor mai nevoiași, prin depunerea lor la această bancă a noastră și pe colegii tineri a se înscrie în această bancă, pentru ajutorarea mutuală promptă și cu o dobândă omenească.

Cu această formă de bancă cooperatistă, putem găsi credit și la Federația județeană și la Banca Centrală Cooperatistă.

Comitetul de Inițiativă.

Sava Bărbătescu

C. Văduva

Melu Popescu

La Răspântie

Dascălimea mehedințeană este preocupată de problema Asociației, desbătută pe față și cu mult curaj în revista Asociației prin glasul autorizat al președintelui și șoptită pe furis, la ureche, de oamenii așezământului Școala Română, dela Ilfov. Adevărul fiind numai într'o parte, să cercetăm trecutul, spre a-l afla singuri.

Este știut de toți că la Mehedinți a existat, încă dinaintea războiului pt. întregire, o singură asociație învățătorescă, condusă de comitete alese de adunările generale anuale, asociație

care astăzi are în frunte pe profesorul de pedagogie I. Bobeiu, fost învățător peste 20 ani.

Până în toamna anului 1929, toată lumea dascălească recunoștea această asociație ca singura încheiere profesională ieșită spontan din rândurile ei și, câștigarea legitimității noastre drepturi, o așteptam dela consolidarea ei. Se fixase un frumos program de activitate și când începusem realizarea lui, Satana și-a vârit codița!

Caracatița depe Valea Motrului, care de mai bine de un pătrar de veac

ține învățătorii mehedințeni sub călcău, vârându-ne pe gât marfă de librărie depreciată sub sancțiunea desfințării postului, neaprobarea transferării, neadmiterea la inspecțiile speciale, neaprobarea concediilor... etc., etc., etc. a început să se miște și să facă bisericuțe în sânul Asociației noastre curate, încheată prin jertfele desinteresate ale înaintașilor.

Și, spre durerea tuturor, asemănător fabulei lui Alexandrescu, coadele de topor s'au găsit printre „ai noștri”! Una este actualul revizor școlar și altele sunt chiar persoane din comitetul de conducere al Asociației noastre, cari ne-au trădat cauza, bătându-și joc de mandatul ce le-am încredințat la 14 Aprilie 1929 și transformându-se cu nerușinare în cioclii solidarității dascălești.

În urma unui plan diabolic, plasmuit de „Gheață” dela Ilfov și ratificat de cel de Lupșa împreună cu prea plecatele lor slugi dela Ploștina și Valea Hoțului, molifile au început să roadă la temelii solidarității noastre! Două din ele, pentru că sunt investite cu autoritate — una de „revizor” și alta de „președinte”, au pătruns mai la fundul ghemului... dar le asigurăm depe acum că soarele primăverii — sufletul cald al adunării generale dela 26 Aprilie — le va sili să iasă afară dintre noi, ca pe gărgărițele din boabele de mazăre!

Nu știm cu ce obraz vor sta în fața celor pe cari i-au mințit — căci, iubii colegi — să știți că toate câte le-ați auzit din gura lor în privința Asociației sunt numai minciuni.

Și acum să istorisim faptele:

În toamna trecută, prin Octombrie și Noembrie 1929, toți învățătorii cari veneau pela cancelaria Revizoratului și pela Comitetul județean în interes de serviciu sau pentru nevoi personale, erau îndemnați de funcționarii de aci să semneze un act constitutiv și niște statute ale așezământului Școala Română, mințind că sunt ale Asociației inv. mehedințeni. Celor cari protestau sau cereau lămuriri li se răspundea că așa au dat „șefii” poruncă și că „Asociația dela Mehedinți și cu Școala Română dela Ilfov, sunt tot una!”

Mai cu minciuni, mai cu presiuni s'a semnat actul de naștere al așezământului „ghetist” dela Ilfov pe biuroșii Revizoratului și Comitetului județean în Noembrie 1929.

Scopul extinderii la Mehedinți al acestui așezământ era dublu:

a) Să poată lua cei 750.000 lei donați de Prefectura și cei 423.000 reținuți din salariile a 846 învățători, în Iulie 1928, sume destinate Asociației mehedințene pentru cumpărarea unui cămin.

b) A se fâli cu puterea și trecerea, pe cari zic ei că le au asupra dascălilor dela Mehedinți, făcându-și din aceasta un *pedestal politic*.

Președintele nostru I. Bobeiu, aflându-le planul, le-a luat înainte și cu sprijinul câtorva prieteni ai Asociației a încasat suma cea mare de 750.000 lei, și a cumpărat pentru cămin casa din str. Decebal No. 92, fostul internat al Școlii Normale, o clădire destul de corespunzătoare.

Atunci, turbați de mânie și-au îndreptat mâinile hrăpărețe spre suma rămasă, 423.000 lei și se folosesc de toate mijloacele neomenoase și nepermise ca s'o aibă:

1. Revizorul școlar s'a dus la Administrația financiară și zicând că ridică recipisele de consemnarea sumei de 423.000 lei spre a le preda președintelui Asociației noastre, le-a pus în plic și cu raportul No. 758 din 7 Martie 1929 le-a trimis Școlii Române la București. La 14 Aprilie 1929, când adunarea l-a întrebat despre aceste recipise, a spus că le are la dânsul și că le va da președintelui Asociației, mințind cu nerușinare peste 100 de învățători și învățătoare, prezenți la adunare, căci de unde era să le dea, când ele plecaseră la București dela 7 Martie?

2. A mai spus adunării că, dacă Ministerul îi dă ordin scris, el dă recipisele Asociației. A primit ordinul No. 148.557 care-i poruncește categoric să le dea și în loc să-l execute, face raportul No. 6579 | 29 prin care *mințe* și Ministerul, fapt pentru care i s'a

aplicat cenzura cu pierderea leii pe 10 zile.

3. În două rânduri a fixat d-lui Bobeiu ziua și ora când să vină la Revizorat spre a-i da recipisele și ce rușine!... niciodată nu s'a ținut de vorbă, mințind un dascăl bătrân, un ales al nostru!

Citiți cu toată răbdarea necesară Buletinul Asociației din ultimele 3 numere ale revistei și veți lămuri problema. Întrebarea se pune așa: Cui se cuvine suma de 423.000 lei reținută dela învățători în Iulie 1928? Școlii Române dela Ilfov, care și formează secția la Mehedinți deabia în Noembrie 1929, sau Asociației inv. din Mehedinți cu vechime de peste douăzeci de ani, cu program de lucru și cu comitet de conducere în plină acțiune la acea dată?

Cui trebuie să dăm obolul nostru și să-i acordăm încredere: Asociației prezidată de prof. Bobeiu, care s'a federalizat cu profesorii secundari, angajând luptă comună pentru o cât mai dreaptă salarizare a corpului didactic participând și la marele congres al dascălimii române din zilele de 6, 7, 8 Decembrie 1929, s'au așezământului cultural Școala Română, care își întinde trompa la Mehedinți numai spre a suga dulceața ostenețelor noastre, și ridică piedestale politice și a ne divide în tabere spre a ne putea stăpâni și deacum înainte? Care este lupta dusă de conducătorii Școlii Române pentru revendicarea drepturilor corpului didactic primar? Când trompetele sunau asaltul din Decembrie 1929, ce făceau d-nii din fruntea așezământului Școala Română? Desigur meditau cum să ne răpească pe cei 423.000 lei....

ZECE. — SISTEMA DECADICĂ

de MARIN FLORESCU.

În învățământul aritmeticii, două chestiuni cer cea mai deplină claritate, fără de care, trăinicie în cunoștințe nu se poate pretinde: *o perfectă cunoaștere* a mărimilor cari intră în socoteli cu numerele (în special *măsurile*); și *o deplină înțelegere* a mecanismului în *formarea și scrierea* numerelor.

Chestiunea *formării* și a *scrierii* numerelor — după sistema decadică bine-înțeleasă și bine-aplicată — e *cheia* tuturor operațiilor cu numere întregi și zecimale; de aceea, înainte de a da vreuna din acele operațiuni, în rândurile ce urmează amintim principiile pe cari se reazimă *sistema decadică* și facem câteva observații — cetitorul va constata dacă sunt întemeiate sau nu — asupra unor practici sau prescripții pe cari le recomandă sau le tolerează știința aritmeticii din școala noastră primară de azi.

Dintre diferitele sisteme de numerație, cea cu baza *zece* sau *sistema decadică* de numerație este aceea care a rămas în uz la toate popoarele.

Dacă însă în formarea numerelor, sistema decadică a fost bine lămurită, scrierea numerelor și în acest sistem a fost destul de defectuoasă.

Românii, cari uzau tot de sistema decadică, aveau însă un sistem de scriere a numerelor destul de simplist. Pentru numerele-unități *unul, zece, o sută, o mie*, aveau anume semne: I, X, C, M. Pe lângă acestea mai aveau *semne* distincte și pentru numerele: *cinci*=V; *cincizeci*=L; *cincisute*=D. Cu ajutorul acestor semne (litere cărora li se atribuiau, convențional, valori matematice), Românii puteau scrie numerele până la mii.

Sistemul nu era lipsit de greutate: Pentru a scrie un număr, ori se repeta la dreapta semnul consacrat al numărului mai mic, până la de-trei-ori; ori se recurgea la semnul numărului imediat mai mare, la stânga cărui se scria — pentru a se scădea, acum — vreun număr anterior cunoscut. Astfel numărul trei se năfășa prin trei-unu: III, patru se năfășa prin semnul lui cinci cu semnul lui unu la stânga: patru=cinci minus unu IV; opt=cinci plus trei VIII; nouă=zece minus unu IX; zece=X; douăzeci=zece și zece=XX; patruzeci=cinci zeci minus zece=XL; optzeci=cincizeci plus treizeci=LXXX;

Colegi mehedințeni! Aceasta e răspântia la care ați ajuns! Voiți s'o rupeți cu trecutul umilitor și slugarnic și să vă arătați demni de voi și de corpul din care faceți parte?

Voiți să consolidăm Asociația și să realizăm programul expus atât de frumos în primul număr al revistei Asociației?

Faceți cu toții zid în jurul președintelui actual, prof. I. Bobeiu, care a pus cu dărnicie câte o părticică din sufletul său nobil la pregătirea multora dintre d-voastră, reînviindu-i mandatul de președinte, la adunarea generală din 26 Aprilie 1930, căci el muncește desinteresat, sacrificându-și tihna bătrânețelor pentru binele corpului nostru dascălesc.

Semnați fără ezitare *declarațiile* prin cari să arătați că *cei 500 lei sunt numai ai Asociației noastre dela Mehedinți* și cereți rezolvirea conflictului pe calea dreaptă a *justiției*.

Veniți cu toții la 26 Aprilie a. c., să cerem socoteala celor cari ne-au mințit și ne-au păgubit Asociația cu peste 80.000 lei dobândă la cei 423.000, *finiți fără niciun drept în buzunarul lor, aproape doi ani, împiedecând realizarea programului nostru!*

Veniți să consolidăm Asociația și să ne scuturăm de toate lipitorile crescute în mătul Motrului, cari s'au îngrășat și ridicat pe spatele nostru, *speculând cumințenia și buna noastră cuviință.*

Veniți să tăiem ghiarele caracatiței, să gonim pe luda dintre noi și să distrugem molile ce rod temelii Asociației noastre curate.

Un devotat prieten al Asociației.

principiu elementar.

În cele ce urmează, vom stăruie cu deosebire asupra acelor chestiuni din programa analitică, pentru a căror deplină înțelegere e nevoie de aplicarea, fie în formarea, fie în scrierea numerelor, a principiului sus-amintit. De aci, titlul lucrării noastre. Nu e vorba, principiul acesta domină azi mai toate chestiunile din cursul primar, întrucât și măsurile din sistemul metric sînt tocmai din acelea, care s'au pus în concordanță cu sistema decadică. Singure fracțiile ordinare scapă din sfera lui de acțiune; însă, și acelea, numai până la transformarea lor în numere *zecimale*.

Cele dintâi nouă numere se predau, *unul câte unul*, în modul cunoscut: 1. *Noțiunea numărului*; (*călu-i de mare* față cu cele anterioare învățate și cum se însemnează). 2. *Diferite raporturi aritmetice* în cari acest număr stă cu cele învățate (operații cu numărul învățat).

1. Noțiunea de *unu* se dă, punând pe copii să arate de multe ori obiecte cari să fie *single* în clasă: soba, tabla, catredra, icoana, ușa, de multe ori... fereastra, la fiecare obiect repetând *o...* sau *unu...*; apoi îi punem să ne arate *o* carte, *un* condei, să ridice *o* mână, etc. Nimic mai lamentabil decât să încercăm, cu bietii copii abia veniți la școală, definiția prin *confiniu* a numărului *unu*, ori a unității!

Noțiunea celorlalte numere până la 9 se dă prezentând *numărul anterior* — natural, prin obiecte concrete — la care mai adăugăm *una* și căpătăm astfel *numărul nou*.

Scrierea numărului se face întocmai ca și scrierea unei litere: prezentând semnul, descriindu-l cu ajutorul elementelor grafice din care e format, și numindu-l. Să se observe bine însă că, dela 1 până la 9, fiecare număr a cărui noțiune s'a dat, are un anume semn grafic, cu totul convențional, nefiind între un *semn* și altul, niciun fel de raport de geneză grafică, cum ar fi de e. în semnele romane ale numerelor, unde avem semnele I, V, X, cu care prin anume combinații, căpătăm toate numerele până la 9: I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX.

2. Operațiile ce se vor face cu numărul învățat sunt, după metoda lui Grube: toate adunările, scăderile, înmulțirile și împărțirile ce se pot face în cercul numărului învățat.

Și aici să se observe că operațiile de scădere d. e. se fac scoțând toate numerele câte se pot scoate din numărul învățat. Astfel dacă copiii au învățat numărul 3, operațiile de scădere cari se pot face sunt: 3-1=2, 3-2=1 și 3-3=0...

Oare să nu avem voie a căuta să știm cât fac trei fără trei?! Și dacă ne dă în gând să căutăm și să aflăm că *trei fără trei fac nimic*, să n'avem voie a scrie cât fac?

După precedentul care vedem că stăpânește *toate* cărțile didactice, nu; după cel mai elementar bun simț pedagogic însă, da! Căci nu e curios ca *toți* autorii de aritmetici să scrie foarte frumoase socoteli de scădere: 3-1, 3-2, 5-4... și să se ferească, ca de foc, de 3-3, 2-2, 4-4...? Ia să presupunem că un părinte care n'are atâta pricepere cât un autor didactic, ca să se ferească de anume socoteli, află că copilul său a ajuns cu învățătura până la numărul 5. El zice: „Nicidecum, am cinci nuci; și te dau ție pe toate. Eu cu ce-am mai rămas?” Fără voia noastră, copilul răspunde: „Nai mai rămas cu nici una.” „Foarte bine” răspunde încântat tatăl; „scrie *acea-stă socoteală!*” Ce e de făcut, stimăți autori? Niciunul n'ați binevoit să-l învățați pe Nicu să scrie 0 (nimic); cum să-l scăpăm dar din încurcătură?

Propun să trimetem acestui părinte buclucaș, o copie de pe programa analitică, din care să vadă că „cifra 0” nu e voie să se învețe după numărul 2 sau 3, când înțelesul i se poate forma și cifra poate avea un rol așa de precis, ci abia după numărul *nouă*, adică, nu..., *ci înaintea lui zece!* Din toate, la una vreau să ajung: *Cifra 0 se poate preda deja după ce copiii au învățat numărul 2 sau 3*, astfel: Noțiunea de *nimic* se capătă înfățișând copiilor scăderea 2-2 ori 3-3; iar scrierea lui se face... scriind un oval

(Va urma).